

ESLAAN 2 EN 16

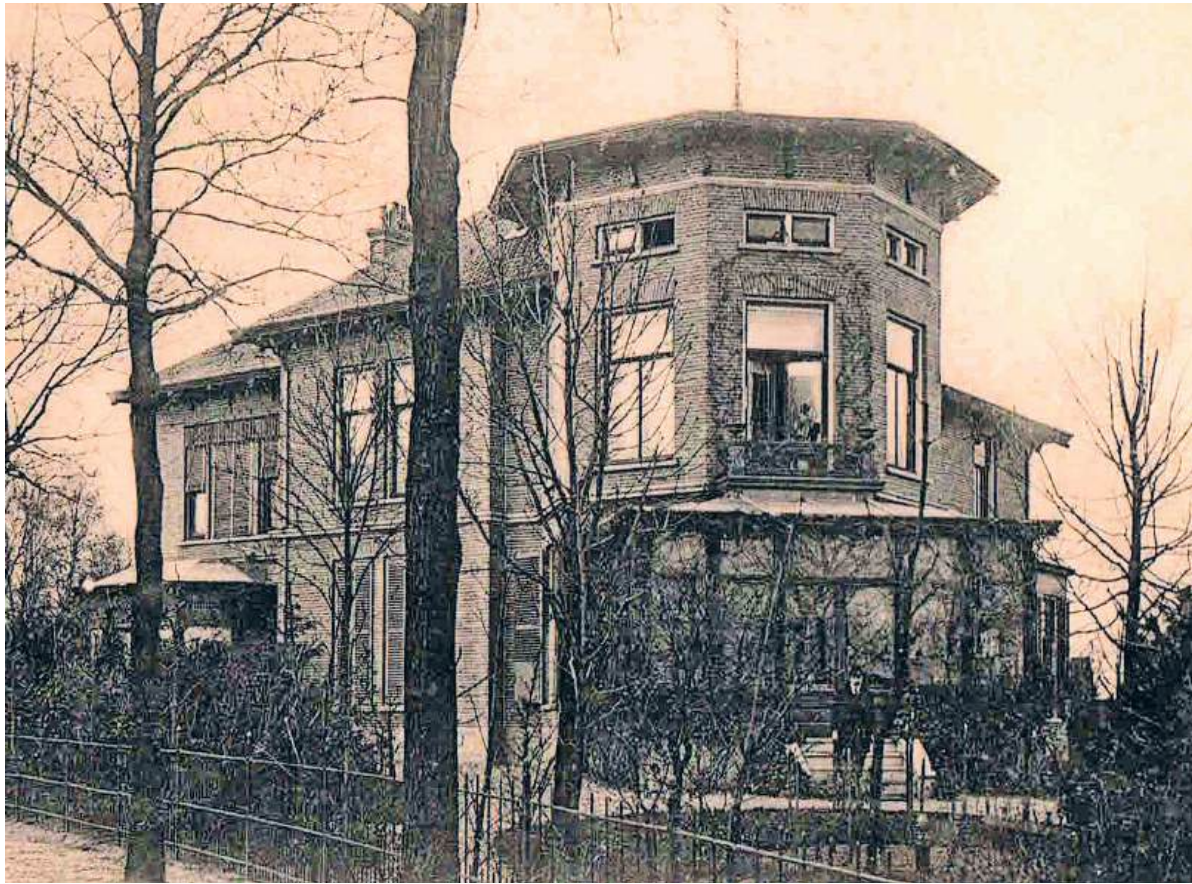
Twée villa's uit 1893 aan de Esiaan

De villa's aan de zuidelijke, on-even kant van de Esiaan werden al vanaf 1880 gebouwd. Aan de noordelijke, even kant werden in 1892 als eerste villa's de dubbelvilla Brinklaan 36-Esiaan 2 en villa Soerabaya aan Esiaan 16 gebouwd. Beide villa's werden in 1893 opgeleverd.

Esiaan 2

In 1892 ontwierp de architect Johannes Everts de dubbelvilla Brinklaan 36-Esiaan 2 voor Sijtse Scheffelaar Klots. Deze had zich dat jaar als notaris in Bussum gevestigd als opvolger van notaris H.P. Bok en gebruikte aanvankelijk diens kantoor aan de Nassaulaan. Scheffelaar Klots noemde het pand aan de Esiaan na de voltooiing in 1893 'Villa Ruimzicht'. Hij ging met zijn vrouw Maartje Nierop wonen in het deel van de villa aan de Brinklaan. Het deel aan de Esiaan was zijn kantoor.

Bussum had toen Scheffelaar Klots zich er vestigde vierduizend inwoners. De nieuwe notaris droeg heel betrokken zijn steentje bij aan de groei en bloei van de gemeente. Alle verenigingen en stichtingen die Bussum propageerden en er een fijn woonoord van maakten, konden op zijn steun rekenen. Van tal van verenigingen was hij

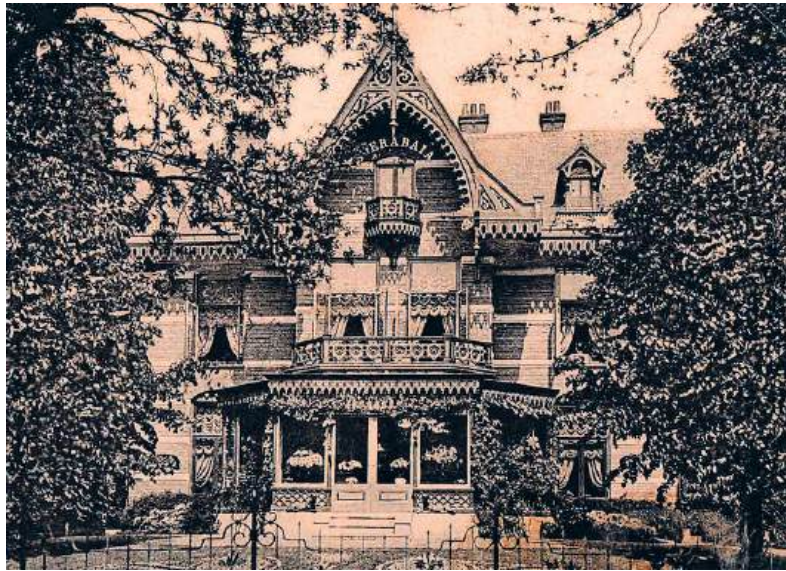

■ Villa Ruimzicht, links het kantoor, midden en rechts het woonhuis.

erelid, voorzitter of bestuurslid en hij werkte actief mee aan de totstandkoming van het eerste theater Concordia en de Openbare leeszaal.

Petrus Scheffelaar Klots

Zijn zoon Petrus, die ook notarieel recht had gestudeerd en ervaring had opgedaan als kandidaat-notaris in Driebergen, was vanaf 1913 in het notariskantoor werkzaam en nam in 1927 het kantoor over, toen zijn vader het notariaat neerlegde. In tegenstelling tot zijn vader was hij niet actief in het Bussumse sociale leven. Na de dood van zijn vader in 1936 ging Petrus niet in het woonhuis aan de Brinklaan wonen. Hij had in 1934 een mooie villa laten bouwen aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg 26 (nu een rijksmonument), die hij in 1935 met zijn vrouw Cornelia Mispelblom Beijer en zijn zoon Sijtse Dario had betrokken. Petrus Scheffelaar Klots overleed vrij onverwachts op 30 januari 1944. Na de

■ Villa Soerabaya.

oorlog bleef Esiaan 2 een kantoor. Het gaf onder meer onderdak aan een reclamebureau en de 'Spoorweg Sein Industrie' en in de jaren 60 aan een vertaalbureau. Momenteel wordt de hele dubbelvilla door de Stichting OKI gebruikt als

woonomgeving voor aan achttal jongeren met een beperking.

Esiaan 16

De villa Esiaan 16, gebouwd op een groot perceel op de hoek van de Vlietlaan was een ontwerp van

de architect Adrianus Cyrianus Bleijs (1842-1912) uit Hoorn, die destijds een kantoor had aan de Kapelstraat (en een kantoor in Amsterdam aan de Eerste Oosterparkstraat). De opdrachtgever was de waterbouwkundige Gerard van de Pol, die in Nederlands-Indië fortuin had gemaakt. Hij gaf de villa de naam 'Soerabaya'. In 1896 kwam naast de villa een eveneens door Bleijs ontworpen koetshuis, waarin een stal voor de paarden, een stalling voor de rijtuigen en (boven) een woning voor de koetsier waren opgenomen. Het koetshuis werd in 1897 in gebruik genomen en kreeg het huisnummer 14. In het artikel van volgende week zal Gerard Hoogendijk meer vertellen over Gerard van de Pol.

In 1905 verkocht Van de Pol de villa aan de aannemer van waterbouwkundige en grondwerken Leendert Volker. Deze hernoemde de villa 'Hessen Cassel', naar het Duitse graafschap van waaruit (in 1750) de stamvader van zijn Nederlandse familie was gekomen. De stal met koetshuis (Esiaan 14) ging naar Henk van Zalinge, die er rijtuigen ging verkopen (en later ook auto's).

Leendert Volker overleed al in 1910. Zijn vrouw Johanna Corstina de Korver en zijn kinderen bleven in de villa wonen. Johanna overleed in 1921 en de kinderen verkochten de villa na de oorlog. Er werd een rusthuis in gevestigd. De villa werd in 1956 gesloopt, om plaats te maken voor een door de Naardense architect Klaas van den Berg ontworpen appartementengebouw, dat ter herinnering aan de villa de naam 'Hessen Cassel' kreeg. Ook over Leendert Volker vertelt Gerard Hoogendijk meer in een binnenkort in deze rubriek te verschijnen artikel.

Bronnen:

Historische Kring Bussum; berichten uit De Gooi- en Eemlander en Bussumsche Courant van verscheidene data; persoonsgegevens uit Archief Gooi en Vechtstreek

Eric Bor

■ Sijtse Scheffelaar Klots.

■ Petrus Scheffelaar Klots.

■ Appartementengebouw Hessen Cassel.

■ Het koetshuis Esiaan 14 met beneden de stalling en de stal, boven de woning van de koetsier.